

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. **All** questions are **compulsory**.
2. **All** questions carry **equal** marks.

1. a) Explain the changes in administration and judiciary in the early phase of British rule in Maharashtra.

OR

- b) Examine the significance of the Ramoshi, Bhil and Koli uprisings in Maharashtra.

2. a) Bring out the principles and work of the Prarthana Samaj.

OR

- b) Comment on the contribution of thinkers of Maharashtra in arousing economic nationalism.

3. a) Discuss the role of Moderates of Maharashtra in the national movement.

OR

- b) Trace the various phases of Samyukta Maharashtra Movement.

4. a) Describe the contribution of reformers in the field of education in Maharashtra.

OR

- b) Evaluate the efforts of the reformers in Maharashtra towards emancipation of women.

5. Attempt **any two** short notes:

- a. Social condition of Maharashtra in 19th century.
b. Satyashodhak Samaj.
c. Civil Disobedience Movement in Maharashtra.
d. Rajarshi Shahu Maharaj.

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : १००

मराठी रुपांतर

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. अ) महाराष्ट्रातील ब्रिटीश राजवटीच्या सुरुवातीच्या काळात प्रशासन व न्यायव्यवस्थेत झालेले बदल स्पष्ट करा.

किंवा

- ब) महाराष्ट्रातील रामोशी, भिल्ल व कोळी यांच्या उठावांच्या महत्वाचे परीक्षण करा.

२. अ) प्रार्थना समाजाची तत्वे आणि कार्य यांचा आढावा घ्या.

किंवा

- ब) आर्थिक राष्ट्रवादाच्या निर्मितीमधील महाराष्ट्रातील विचारवंतांच्या योगदानावर भाष्य करा.

३. अ) राष्ट्रीय चळवळीतील महाराष्ट्रातील मवाळवाद्यांच्या भूमिकेची चर्चा करा.

किंवा

- ब) संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीच्या विविध टप्प्यांचा मागोवा घ्या.

४. अ) महाराष्ट्रातील शिक्षण क्षेत्रात सुधारकांनी दिलेल्या योगदानाचे वर्णन करा.

किंवा

- ब) स्त्रियांच्या उन्नतीसाठी महाराष्ट्रातील सुधारकांनी केलेल्या प्रयत्नांचे मूल्यमापन करा.

५. कोणत्याही दोन टिपा सोडवा.

- अ. एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्राची सामाजिक स्थिती.
ब. सत्यशोधक समाज.
क. महाराष्ट्रातील सविनय कायदेभंग चळवळ.
ड. राजर्षी शाहू महाराज.
